

Drs Dorothee M. Stam - van der Blij, Tandheelkundig dierenarts, mondhygiëniste

Stad en Land
dierenklinieken Hoorn
Heiloo

dvdblij@quicknet.nl

BEGIN BIJ DE BASIS

Wat is je advies bij een afgebroken melktand en waarom? Hoe komt een tand roze en is het erg? Veel dingen worden duidelijk als je terug gaat naar de oorsprong.

In het embryo ontwikkelen zich de tandkiemen. Ameloblasten zijn de glazuur vormende cellen. Glazuur wordt gevormd als een zachte substantie die op ongeveer 11 weken leeftijd gemineraliseerd is. De ameloblasten sterven af. Glazuur kan zich niet herstellen, enkel door oppelvlakkige mineralisatie. Odontoblasten zijn dentine producerende cellen, ze blijven gedurende het hele leven voortdurend dentine vormen. Dentine is minder hard dan glazuur.

Dentine wordt gevormd en hierdoor ontwikkeld de wortel zich. In het begin is de wortelpunt nog open maar op een leeftijd van ongeveer 18 maanden is deze afgevoerd. Als een melktand afbreekt kan de pulpa ontstoken raken en bacteriën via dit kanaal naar de kiem van de blijvende tand gaan. Dit geeft een glazuurdefect in de glazuurkap van de blijvende tand. Van belang is dus om een afgebroken melktand te extraheren. Bij een afgebroken volwassen tand is het van belang om te weten hoe oud het dier precies is. Is de wortelpunt wel of niet gesloten? Moet de tand getrokken worden of is een wortelkanaal behandeling mogelijk?

Bij het doorkomen van de tanden groeit de kroon door het tandvlees heen, gebeurt dit niet dan blijft het slijmvlies gesloten over de kroon heen. Dit noem je een doorbraakstoornis. Soms komt de tand niet door maar ontstaat er door de druk een cyste in het bot onder de niet doorgesloten tand. Bij een missend element dus een foto maken om te controleren of hij echt niet aangelegd is.

Het glazuur is hard en laat geen bacteriën door. Dentine is meer poreus en zo kunnen bacteriën binnendringen in de tand. Bij beschadiging van het glazuur kan via de dentine de pulpa geïnfecteerd raken en afsterven. Aan de wortelpunt kan door de ontsteking een abces ontstaan. Als de pulpa door trauma gaat bloeden verkleurt de tand roze omdat het bloed in het poreuze dentine dringt. Later verkleurt de tand dan grijs. De afgestroven pulpa kan gaan ontsteken. Advies is een wortelkanaalbehandeling.

Als het glazuur langzaam verdwijnt door slijtage dan ontstaat tertiair of herstel dentine, dit kan bruin verkleuren.

De tand zit vast in de tandkas met vezels, het parodontaal ligament. Deze vezels liggen verankerd aan de tand in het cement, dit is een dun laagje over de wortel. Het parodontaal ligament zijn collageen vezels die heel goed kunnen rekken en krimpen. Ze kunnen echter niet tegen langdurige uitrekking. Dit is van belang bij extractie van een tand. Niet wrikken maar tot 10 tellen!! Tandheelkunde is een kwestie van een hoop geduld!

Bron

1. Cecilia Gorrel (2008), Small animal dentistry, first edition, Saunders Elsevier